

1. AZ ANYAG/KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG/VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA

A termék neve: Shell Donax TD 10W-30
A termék típusa: Hajtóműolaj
Gyártó neve: Shell International Petroleum Company
Címe: London SE1 7NA
Kapcsolatfelvétel: Telefon: (0171) 934 1234
Importálja és forgalomba hozza: Shell Hungary Rt.
Címe: 1036 Budapest, Lajos utca 48-66.
Kapcsolatfelvétel: Telefon: **436-3400** Telefax: 436-3386
Sürgősségi telefon: ETTSZ Bp. 1096 Nagyvárad tér 02; tel.: **06-80-201199**

2. AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZETÉTEL / INFORMÁCIÓ

A készítmény összetétele: Nagymértékben finomított kőolaj frakciók és adalékok keveréke. A kőolaj komponens alacsony aromás tartalmú (DMSO extrakt < 3 %, IP346 szerint).

Veszélyes összetevők:

Megnevezés	CAS / EINECS sz.	Mennyiség	Veszélyjel	R mondatok
Ca-szulfonát	68783-96-0 272-213-9	1 – 5 %	---	53
Cink-alkil-ditiofoszfát	68649-42-3 272-028-3	1 – 5 %	Xi	38, 53

A megadott értékek max. koncentrációt jeleznek, nem tekinthetők termékspecifikációnak
Az R mondatokat kifejtve lásd a 15. és/vagy 16. pontokban

3. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

A készítmény veszélyes osztályba nem sorolt, sem veszélyjellel, sem R mondattal nem jelölt.

Veszélyesség az emberi egészségre: Ismételt vagy tartós expozíció bőrgyulladást idézhet elő. A használt olaj tartalmazhat ártalmas szennyeződések.

Tűzbiztonsági veszélyek: Nem minősül gyúlékonynak, de éghető.

Környezeti veszélyek: A jelenlegi szabályok szerint nem jelent környezeti veszélyt.
Továbbiakat lásd a 11, 12 és 15 pontokban.

4. ELSŐSEGÉLY ÉS INTÉZKEDÉSEK

Tünetek és hatások: Nem várható, hogy a szokásos felhasználási körülmények között akut veszélyforrást jelent.

Belégzésnél: Abban a valószínűtlen esetben, ha belégzését szédülés, hányinger követi, vigyük a sérültet friss levegőre.
Tartós tünetek esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrre kerülésnél:	Távolítsuk el a szennyezett ruházatot és a szennyezett bőrfelületet mossuk le szappanos vízzel. Ha tartós irritáció lép fel, forduljunk orvoshoz. Ha – nagynyomású készülékek használata során - az olaj nagy nyomással a bőr alá jut, azonnal vigyük a sérültet kórházba, ne várjuk meg a tünetek kifejlődését.
Szembejutásnál:	A szemet mossuk ki bő vízzel. Ha tartós irritáció jelentkezik, akkor forduljunk orvoshoz.
Lenyelésnél:	Mossuk ki a sérült száját vízzel és forduljunk orvoshoz. Ne hánytassuk a sérültet!
Ajánlások az orvos részére:	Végezzenek tüneti kezelést. Az aspiráció vegyszer okozta tüdőgyulladást idézhet elő. A hosszantartó vagy ismételt hatásnak kitett személyeknél bőrgyulladás léphet fel. Ha az olaj nagy nyomással a bőr alá kerül, az azonnali sebészeti beavatkozást igényel és lehetőleg szteroidos kezelést, a szövetkárosodás ill. a működés - vesztés minimálisra csökkentése érdekében.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Veszélyes égéstermékek:	A termék elégeése valószínűen a levegőben lebegő, szénmonoxidból és egyéb nem azonosított szerves / szervesetlen vegyületekből álló, szilárd/folyékony/gáz halmazállapotú komplex keverék keletkezését eredményezi.
Alkalmazható oltóanyag:	Hab és oltópor. A széndioxid, homok vagy föld csak kismértékű tüzek esetében használható.
Nem alkalmazható oltóanyagok:	Ne használjunk vízsugarat. Környezetvédelmi okok miatt a halon oltóanyag használata kerülendő.
Védőfelszerelés:	Ha szűk (zárt) térben közelítjük meg a tüzet, akkor olyan védőfelszerelést kell alkalmazni, amely lélegeztető berendezést is tartalmaz.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLEN SZABADBA JUTÁS ESETÉN

Személyi óvintézkedések:	Kerüljük a bőrrel és a szemmel való érintkezést. Viseljük PVC, neoprén vagy nitrilgumi kesztyűt, térdig érő biztonsági gumicsizmát, PVC nadrágot és kabátot. Fröcskölés veszélye esetén viseljük biztonságos védőszemüveget vagy védőálarcot.
Környezetvédelmi óvintézkedések:	A termék csatornába, lefolyókba ill. élővizetekbe kerülését homokkal, földdel, egyéb alkalmas anyaggal végzett körülgátolással előzzük meg. Ha ez nem megelőzhető, tudassuk azt a helyi hatóságokkal.
Takarítási módszer:	A kiömlött anyagot adszorbenssel (homok vagy föld) gyűjtjük össze egy megfelelő, egyértelműen megjelölt tartályba, a helyi szabályozással összhangban.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

Kezelés: A termék gőzei, ködje, aeroszolja belégzésének veszélye esetén alkalmazzunk helyi elszívást. Kerüljük a bőrrel való gyakori vagy tartós érintkezést. Hordós termék kezelésekor viseljünk biztonságos lábbelit, használjunk megfelelő munkaeszközöket. Az elcsepegést kerüljük. Az a papír, textília vagy egyéb anyag, amit az elcsepegett anyag feltörlésére használtunk, tűzveszélyesként kezelendő, ezért ezeket haladéktalanul vigyük biztonságos tárolóhelyre. Az egészségügyi, környezeti veszélyek felmérésére szolgáló speciális eljárások alkalmazása során mindig körültekintően figyelembe kell venni az adott környezeti körülményeket.

Tárolás: Tároljuk a terméket hűvös, száraz, jól szellőztetett helyen. Használjunk jól felcímkézett és zárható tartályokat. Ne tegyük ki a terméket közvetlen napsugárzásnak, hőforrás, valamint erősen oxidáló közeg hatásának.

Magyarországon tűzveszélyességi besorolása az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerint:
"D"

Tárolási hőmérséklet: Min.: 0 °C; max.: +50 °C

Javasolt tartályanyagok: Tartályoknak vagy a tartályok bélésének alkalmazzunk lágyacélt vagy nagy sűrűségű polietilént.

Nem alkalmazható anyagok: A tartályok és tartály bélések anyagának megválasztásánál kerüljük a PVC-t.

További információk: A polietilén tartályokat ne tegyük ki magas hőmérséklet hatásának, mert alakváltozás következhet be.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE – EGYÉNI VÉDELEM

Expozíciós előírások: TWA: 5 mg/m³; STEL: 10 mg/m³; (olajköd)
A munkahelyet gondosan szellőztessük.

*(Magyarországon a 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet szerint
MK = 5 mg/m³ olajköd)*

Légzésvédelem: Általában nem szükséges. Gőzök, permet belégzésének veszélye esetén használjunk szerves gőzök / oldószer cseppek ellen alkalmas szűrővel szerelt légzésvédő felszerelést.

Kézvédelem: Viseljünk PVC vagy nitrilgumi kesztyűt.

A szem védelme: Fröcskölés veszélye esetén viseljünk jól záró védőszemüveget vagy arcvédőt.

A test védelme: Csökkentsük minimálisra a bőrrel való érintkezés minden formáját. Viseljünk overallt, olajálló talpú cipőt. A munkaruhát és a fehérműt rendszeresen mossuk.

A környezet védelme: A környezet szennyezését csökkentjük a minimálisra, a hatósági előírások betartását műszeres mérésekkel ellenőrizzük.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapot:	Környezeti hőmérsékleten folyékony
Szín:	Borostyán
Szag:	Jellegzetes ásványolaj
Gőznyomás:	< 0,5 Pa (20 °C) (várható érték)
Kezdő forrpon:	> 280 °C (várható érték)
Oldhatóság vízben:	elhanyagolható
Sűrűség:	884 kg/m ³ (15 °C) (tipikus érték)
Lobbanáspont:	min. 200 °C (nyílttéri)
Robbanási határ - alsó:	1 tf. %
Robbanási határ - felső:	10 tf. %
Öngyulladás hőmérséklete:	> 320 °C (várható érték)
Kinematikus viszkozitás:	70,4 mm ² /sec (40 °C)
Gőzsűrűség: (levegő=1)	> 1
n-oktanol/víz megoszlási koefficiens:	log P _{OW} > 6 (várható érték)
Dermedéspont:	max. - 39 °C

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás:	Stabil.
Elkerülendő feltételek:	Extrém hőmérséklet és közvetlen napsugárzás.
Elkerülendő anyagok:	Erős oxidáló szerek.
Veszélyes bomlástermékek:	Veszélyes bomlástermékek a szokásos tárolási körülmények között nem fordulhatnak elő.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Az értékelés alapja:	Az adott termékre specifikus toxikológiai adatokat nem határoztak meg. A közölt információk az alkotórészekre és a hasonló termékekre vonatkozó toxikológiai ismereteken alapulnak.
Akut toxicitás - orális:	LD 50 valószínűleg > 2 000 mg/kg
Akut toxicitás - dermális:	LD 50 valószínűleg > 2 000 mg/kg
Akut toxicitás - inhalációs:	Normál körülmények között inhalációs veszélyt nem jelent.
Szem-irritáció:	Valószínűleg enyhén irritáló.
Bőr-irritáció:	Valószínűleg enyhén irritáló.
Belégzési irritáció:	Belégzésnél a ködök a légzőtraktust enyhén irritálhatják.
Bőrzérékenység:	Bőrzérékenyítő hatása nem ismert.
Rákkeltés:	Az alkotó részek a jelenlegi ismeretek szerint nem rákkeltők. A kőolaj-származék összetevők sem mutattak (állatbőr festési kísérletekben) rákkeltő hatást.
Mutagén / fertilitást gátló hatás:	A készítmény nem számít mutagénnek, a fertilitást nem befolyásolja.

- További információk:** Ha a készítmény hosszabb ideig és/vagy ismételt érintkezéssel a bőrrel, az a bőr zsírelvonását eredményezheti - főként magasabb hőmérsékleten. Ez irritációhoz vezethet, lehetséges bőrgyulladás kialakulása, különösen rossz személyi higiéniai körülmények között. A bőrrel való érintkezést csökkentjük a minimálisra.
- A – nagy nyomás hatására – a bőr alá jutó olaj; ha sebészeti úton nem távolítható el; helyi szövet-elhalást okozhat.
- A használt olajok tartalmazhatnak olyan ártalmas szennyeződésekkel, amelyek a használat során halmozódtak fel. Az ilyen szennyeződések koncentrációja a felhasználás jellegétől függ és az egészségre és a környezetre nézve a kezelés során kockázatot jelenthet. Minden fáradt olajat kezeljünk óvatosan, és a bőrrel való érintkezést –amennyire lehetséges - kerüljük el.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓ

- Az értékelés alapja:** Az adott termékre specifikus ökotoxikológiai adatokat nem határoztak meg. A közölt információk az alkotórészekre és a hasonló termékekre vonatkozó ökotoxikológiai ismereteken alapulnak.
- Mobilitás:** A legtöbb környezeti körülmény mellett folyékony. A vízben úszik. A talajba kerülve adszorbeálódik, mobilitását elveszti.
- Perzisztencia / degradáció:** Nem teljesen biodegradálható. A legtöbb alkotórész valószínűleg eredendően biodegradálható, de a termék tartalmaz olyan alkotóelemeket is, amelyek megmaradnak a környezetben.
- Biológiai felhalmozódás:** Vannak a felhalmozódásra hajlamos összetevői.
- Ökológiai toxicitás:** Kevésbé oldódik. A vízi szervezeteket fizikailag szennyezheti. Nagy valószínűséggel gyakorlatilag nem mérgező a vízi szervezetekre.
(LL/EL₅₀ >100 mg/l.)
- Egyéb környezeti tulajdonságai:** Nem várható, hogy ózon – fogyasztó, vagy fotokémiai úton ózon felszabadító hatása lenne, ill. a globális felmelegedést bármilyen módon befolyásolná. A készítmény nem illékony komponensek keveréke, amelyek nem jutnak számottevő mennyiségben a légkörbe.

13. SZEMPONTOK AZ ÁRTALMATLANÍTÁSHOZ

- A hulladék eltávolítása:** A használt vagy elcsepegett terméket a helyi szabályok figyelembevételével, lehetőleg szerződött partnerrel összegyűjtetve veszélytelenítsük. Előzetesen meg kell győződni arról, hogy a szerződő fél illetékes, kielégítően tud foglalkozni a használt kenőanyagokkal. A használt vagy hulladék termék semmiképpen nem szennyezheti a talajt vagy az élővizet.

Hulladékának EWC kódszáma a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet 1. sz. melléklete szerint: 13 02 05 ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű-és kenőolajok

- A termék ill. a tartályok eltávolítása:** A hulladék eltávolítással azonos.

14. A SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Nem minősül veszélyes szállítmánynak az UN, IMO és IATA/ICAO kódok szerinti szállításnál.

15. A SZABÁLYOZÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

EU besorolás: Az EU kritériumok szerint nem minősül jelölés – köteles veszélyes készítménynek.

Magyarországon a 44/2000. (XII. 27.) EüM sz. rendelet szerint nem jelölésköteles

16. EGYÉB INFORMÁCIÓ

Felhasználások és korlátozások: Hajtóműolaj

A 2. pontban feltüntetett veszélyes összetevő(k)re megadott R mondatok, amelyek az alacsony koncentráció következtében a késztermékre nem vonatkoznak:

R 38 Bőrizgató hatású

R 53 A vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Az ebben a biztonsági adatlapban megadott információk a jelenlegi ismereteken alapulnak, céljuk az, hogy tájékoztatást adjanak az egészségvédelmi és környezetvédelmi követelményeknek megfelelően. Nem arra készült, hogy a termék bármely speciális tulajdonságára garanciát adjon.

Ez a biztonsági adatlap formája és tartalma szerint megfelel az erre vonatkozó EU ajánlásoknak, valamint az ezekkel megegyező magyar – többször módosított - **44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet** előírásainak.